

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित
ग्राहक तक्रार निवारण मंच
कोल्हापूर परिमंडळ, कोल्हापूर यांचे समोर

ग्राहक तक्रार क्र. १३/२००९/

दिनांक :

श्री. आनंदराव गणपती मांडवे,
मु.पो. कुमठे (नागाचे), ता. खटाव, जि. सातारा

अर्जदार

विरुध्द

१) कार्यकारी अभियंता (का.) तथा नोडल ऑफीसर,
म.रा.वि.वितरण कं.लि., संवसु मंडळ कार्यालय,
सातारा

विरुध्द पक्षकार

२) कार्यकारी अभियंता,
महावितरण, विभागीय कार्यालय,
वडूज

३) सहाय्यक अभियंता,
महावितरण, उप विभाग,
वडूज, जि. सातारा.

कोरम :- १) श्री. के.वाय. जगताप, अध्यक्ष,
२) श्री. एस.आर. बांबळे, सदस्य-सचिव
३) श्री. जी.सी. लेले, सदस्य

महाराष्ट्र राज्य विद्युत नियामक आयोग
(ग्राहक तक्रार निवारण मंच)
विनियम २००६ मधील ८.२ चे तरतुदीनुसार

न्याय निर्णय

श्री. जी.सी. लेले, सदरस्य, ग्रा.त.नि.मंच यांचे तर्फे

दिनांक : २३.०५.२००९

श्री. आनंदराव गणपती मांडवे, मु.पो. कुमठे (नागाचे) ता. खटाव, जि. सातारा यांचे शेती वापरासाठीचे मोटीव्ह कनेक्शन क्र.२०१५९०२०५३६८ ग्राहक क्रमांकाने चालू आहे. सदर जोडणी ज्या रोहित्रावरून (डी.पी.) चालू आहे. तो रोहित्र दि. १३.४.२००८ रोजी नादुरुस्त झाल्याने ४८ तासांचे आंत बदलले नाही. त्यास २५ दिवस इतका विलंब झाला. पाणी न मिळाल्याने उभ्या पिकाचे नुकसान झाले ते मजला मिळावे म्हणून मूळ तक्रार आहे. सदरची सदरची तक्रार अंतर्गत तक्रार निवारण कक्ष. सातारा सर्कल येथे दखल झाली होती. कक्षाचा निर्णय मान्य नसल्याने 'अ' फॉर्ममध्ये दि. ३.२.२००९ रोजी ग्राहक तक्रार निवारण मंच, कोल्हापूर परिमंडळमध्ये तक्रार नोंदविली. त्याकामी दि. ३०.३.२००९ रोजी सातारा सर्कल येथे सुनावणी घेण्यात आली. तक्रारदारातर्फे स्वतः ग्राहक व प्रतिनिधी श्री. तानाजी मांडवे तसेच वि.प.तर्फे कार्यकारी अभियंता मंडल कार्यालय व इतर संबंधित अधिकारी उपस्थित होते. मूळे तक्रार अर्ज व त्यावरील वि.प.चे म्हणणे याचा एकत्रित विचार करता ग्राहकाच्या तक्रारीचे स्वरूप व मागणी तेच प्रकरणी वि.प.कडून केलेली कार्यवाही व म्हणणे पुढील प्रमाणे -

ग्राहकाच्या तक्रारीचे स्वरूप व मागणी

नागाचे कुमठे, ता. खटाव येथील १०० के.व्ही.ए.चे रोहित्र दि. १३.४.२००८ रोजी नादुरुस्त झाले. तशी संबंधित शाखा कार्यालय, वडूज ग्रामीण यांना कळविणेत आले. तथापि, वारंवार संपर्क करूनही रोहित्र उपलब्ध नाही अशी सबब सांगितली. तब्बल २५ दिवसांनी म्हणजे दि. ८.५.२००८ रोजी १०० केव्हीएचे रोहित्र उपलब्ध नसल्यामुळे ६३ केव्हीएचे रोहित्र बसविला. दरम्यानच्या काळात शेतीस पाणी पुरवठा न झाल्याने शेतकरी ग्राहकाचे नुकसान झाले. नुकसान भरपाई मिळावी. ४८ तासांचे आंत बिघाड झालेले रोहित्र बदलले पाहिजे, तशी कृती केली नाही. म्हणून संबंधित अधिकारी यांना रु. ३०,०००/- इतका दंड करावा इ. मागण्या तक्रारीत नमूद केल्या आहेत.

वि.प.कडून केलेली कार्यवाही व म्हणणे

दि. १३.४.२००८ रोजी वि.प.च्या जनमित्राकडून रोहित्रात बिघाड झाल्याचे शाखाधिकारी यांना रात्री समजले. दुसऱ्याच दिवशी दि. १४.४.२००८ रोजी भार नियमनाच्या दिवस असल्याने ट्रायल घेता आली नाही. त्यामुळे दि. १५.४.२००८ रोजी तपासणी करून तसा अहवाल दि. १६.४.२००८ रोजी विभागीय कार्यालय, वडूज यांच्याकडे पुढील कार्यवाहीसाठी पाठविला. सदर तक्रारीच्यावेळी विभागामध्ये वादळी वारे व पाऊस याच्यामुळे १०० केव्हीएच्या ७ रोहित्रामध्ये बिघाड झाला होता व तक्रारकामी १०० केव्हीएचे रोहित्र आवश्यक होते व विभागामध्ये १०० केव्हीएचा १ च रोहित्र शिल्लक असल्याने ४८ तासांचे आंत रोहित्र बदलणे शक्य झाले नाही. मंडल कार्यालय येथेही संपर्क व पत्र व्यवहार केला. १०० केव्हीएचा रोहित्र कोठेच उपलब्ध होत नसल्याने व बिघाडाचे प्रमाणे वाढल्याने गैरसोय टाळण्यासाठी दि. ८.५.२००८ रोजी नाईलाजाने ६३ केव्हीएचे रोहित्र बसविले, जाणूनबुजून विलंब केलेला नाही, टाळाटाळ केलेली नाही. साहित्य उपलब्ध नसल्यामुळेच विलंब झाला आहे. हेतू:पुरस्सर कोणतीही कृती केलेली नाही असे वि.प.तर्फे कार्यवाही अहवाल व मत नोंदविण्यात आले आहे.

सर्व कागदपत्रांची छाननी व अभ्यास करता, खालील मुद्दे या तक्रार प्रकरणी निष्कर्षाप्रत उदभवतात.
प्रश्न १ : रोहित्रामधील बिघाडीचा अर्ज वा तोडी तक्रार ग्राहकाकडून देणेत आली काय ?

उत्तर : सुनावणीच्यावेळी ग्राहकाने तोंडी तक्रार शाखा कार्यालयात दिल्याचे नमूद केले आहे.

प्रश्न २ : रोहित्रात बिघाड झाल्यापासून ४८ तासांचे आंत बदलणे विनियमातील तरतुदी प्रमाणे

वि.प.स बंधनकारक आहे का ? तसे न घडल्यास नुकसान भरपाईची मागणी करता येईल का ?

उत्तर : ४८ तासांचे आंत रोहित्र बदलणे वि.प.स बंधनकारक आहे. तसे न केल्यास भरपाई रक्कम ग्राहकास द्यावी लागेल.

प्रश्न ३ : भरपाई प्रकरणी मागणी किती दिवसांत नोंदविणे ग्राहकावर बंधनकारक आहे ?

उत्तर : कृती मानकामधील कमतरता दूर करण्यात आल्यावर म्हणजेच सदर तक्रार प्रकरणी दि. ८.७.२००८ पर्यंत (६० दिवसांचे आंत) तक्रार करणे बंधनकारक होते. तसे झालेले नाही.

प्रश्न ४ : अशा परिस्थितीत भरपाई देणे योग्य आहे काय ?

उत्तर : विनियमात तशी स्पष्ट तरतूद कृती मानके १२ : २ मध्ये असल्याने ६० दिवसांपेक्षा विलंब झाला असल्याने भरपाई देणे योग्य होणार नाही.

प्रश्न ५ : आदेश ?

उत्तर : अखेरच्या आदेशाप्रमाणे.

कारणमिमांसा

श्री. आनंदराव गणपती मांडवे, रा. कुमठे (नागाचे) ता. खटाव या ग्राहकाने त्यांचे शेतीसाठीचा वीज प्रवाह करणाऱ्या रोहित्रात बिघाड झाल्यामुळे २५ दिवस वीज प्रवाह खंडीत झाला असून कक्ष व नंतर मंचाकडे अर्ज दाखल केला आहे. ग्राहकाच्या वतीने प्रतिनिधी म्हणून श्री. तानाजी मांडवे यांनी प्रकरणी बराच पत्र-व्यवहार करून माहिती घेतलेली आहे. १०० केव्हीए (मुळे) रोहित्रावर बिघाड झाला त्या दरम्यान वादळ वारा, पाऊस झाल्याने बऱ्याच ठिकाणच्या रोहित्रात बिघाड झाला. १०० केव्हीएचे रोहित्र डिव्हीजन, सब डिव्हीजन येथे उपलब्ध नसल्याने व एकाएकी नैसर्गिक आपत्ती आल्यामुळे विलंब झाल्याचे वि.प.ने आपल्या खुलाशात नमूद केले आहे. तथापि, एवढ्या मोठ्या यंत्रणेमध्ये २५ दिवस इतक्या प्रदीर्घ अवधीमध्ये १०० केव्हीएचे रोहित्र उपलब्ध न होणे हे असमर्थनीय वाटते. २५ दिवसा नंतरही परत तितक्याच शक्तीचा रोहित्र उपलब्ध न झाल्याने परत ६३ केव्हीएचे रोहित्र बसविणे व आपल्या कृतीचे समर्थन करणे अयोग्य आहे. ग्रामीण भागात ४८ तासांचे आंत राहिलेले पाहिजे अन्यथा भरपाई म्हणून दंडात्मक कृतीची तरतूद विनियमात केली असल्याने स्पेअरसाठी रोहित्र उपलब्ध ठेवणे हि अत्यंत महत्वाची बाब आहे. तसे वि.प.कडून घडले नसल्याने सदर बाब हि यंत्रणेतील व सेवेतील त्रुटी आहे हे अंतर्गत कक्षाच्या निर्णयातही मान्य करण्यात आलेले आहे. तथापि, साहित्याच्या कमतरतेमुळे विलंब झाला, हि बाब नैसर्गिक आपत्तीच्या सदरामध्ये सवलत म्हणून येत नाही असे आमचे मत आहे.

दुसऱ्या बाजूने ग्राहकास वा प्रतिनिधीस ग्राहक गाऱ्हाणे निवारण मंच (सीजीआरएफ) या यंत्रणेची व त्या संबंघातील विनियमातील तरतुदींची माहिती नसल्याचे जाणवते. त्यामुळे बराच काळ माहिती अधिकारा अंतर्गत माहिती मागविण्यास व त्यानंतर संयुक्तपणे तक्रार दाखल केल्याने तसेच सदरची तक्रार विनियमातील तरतुदीनुसार कृती मानकातील कमतरता दूर केल्यावर ६० दिवसांचे आंत (कृतीची मानके २००५ चे १२ :२ कलम) भरपाईसाठी वि.प.च्या कोणत्याही अथवा सी.जी.आर.एफ.च्या व्यवस्थेकडे लेखी मागणी नोंदविणे गरजेचे होते. तसेच न घडल्यामुळे सकृतदर्शनी तक्रार योग्य असूनही भरपाई देता येत नाही. कृती मानकातील कमतरता दि. ५.५.२००८ रोजी दूर झाली आहे. मागणी अर्ज दि. ५.७.२००८ पर्यंत करणे उचित होते. तथापि 'क्ष' फॉर्म अंतर्गत कक्षाकडे दि. ४.१०.२००८ रोजी दाखल झाला आहे व तत्पूर्वी वि.प.च्या कोणत्याही संबंधित कार्यालयात तसा भरपाई मागणी अर्ज दि. ५.५.२००८ ते ५.७.२००८ चे दरम्यान ग्राहकाने वा प्रतिनिधीने दाखल केलेला नाही.

आदेश

- १) कृती मानकेमधील १२ : २ च्या तरतुदीप्रमाणे कमतरता दूर केल्यावर ६० दिवसांचे आंत भरपाई मागणी अर्ज न आल्याने ग्राहकाचा मागणी अर्ज रद्द करण्यात येत आहे.
- २) या निर्णयाविरुद्ध तक्रारदार यांना अपील करावयाचे असलेस त्यांना आदेशाच्या तारखेपासून ६० दिवसांचे आंत मा. विद्युत लोकपाल, केशवा, बांद्रा-कुर्ला कॉम्प्लेक्स, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-५१ यांजकडे करता येईल.

दिनांक : २३.०५.२००९

(जी. सी. लेले)

सदस्य ग्राहक

ग्राहक तक्रार निवारण मंच,कोल्हापूर

श्री. के.वाय. जगताप, अध्यक्ष

..

श्री. एस.आर. बांबळे, सदस्य सचिव

..